

Återremissyrkande

M, D, L, KD

2023-02-17

2.1.17

Återremissyrkande angående Ny taxa för fraktrafiken i Göteborgs södra skärgård

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Ärendet återremitteras till stadsmiljönämnden som får i uppdrag att
 - a. bedöma lämplig nivå på taxa utifrån Södra Skärgårdens perspektiv och redovisa en konsekvensanalys för påverkan på Södra Skärgården,
 - b. redovisa de antaganden och beräkningar som ligger bakom uppskattningen av hur föreslagna taxor leder till antagen fördelning mellan taxefinansiering och skattefinansiering,
 - c. bedöma hur taxorna för de korta transporterna förhåller sig till priser för privata transportalternativ och konsekvenser av detta,
 - d. utveckla hur nämnden tänker sig att taxefinansieringen, skattefinansiering och deras relativa andel ska förändras vid ny upphandling av fraktrafik, samt
 - e. föra dialog kring frågeställningar och inhämta erfarenhet från Ö-dialogens företrädare för öarna samt Södra Skärgården i Samverkan.

Yrkande

Vi vill verka för en levande skärgård som möjliggör åretruntboende. Södra Skärgården har även en nyckelroll i totalförsvaret och är en uppskattad destination för göteborgare och turister. Det ställer också krav på fungerande färjetrafik för gods och fordon med rimliga och rättvisa avgifter. Södra skärgården är en glesbygd i en storstadskommun och generella principer, modeller och förhållningssätt inom staden riskerar att förbise skärgårdens särskilda förutsättningar. Trafiknämnden har tagit fram ett förslag på ny modell för taxor för godstransporter med färja i Södra Skärgården. Förslaget ger kraftiga prisökningar för vissa turer (öar) och vissa typer av transporter, till exempel när ”mängdrabatten” tas bort.

Boende i Södra Skärgården har, bland annat genom Ö-dialogen, framfört relevanta synpunkter och frågeställningar som inte klart beaktats och besvarats i utredningen och underlaget. För oss är det inför beslut viktigt att lyssna till och ta till vara öbornas erfarenheter och kunskaper om hur fraktrafiken fungerar för dem samt att konsekvenserna av taxeavgiftsmodellen går att förstå.

Tjänsteutlåtandet resonerar kring lämplig nivå på taxorna utifrån lämplig grad av skattefinansiering. Rimligare vore att föra resonemang om lämplig nivå på taxan utifrån Södra Skärgårdens perspektiv. Underlaget bör även kompletteras med en konsekvensanalys som bedömer taxeförändringens påverkan på användningen av färjorna och effekter Södra Skärgårdens boende, näringsidkare och besökare inklusive eventuell påverkan på utbudet av varor, tjänster och kommunal service.

I brist på tydlighet i underlaget har öbor själva försökt göra uppskattningar om förväntad fördelningen mellan taxefinansiering och skattefinansiering givet de föreslagna taxor och

de fraktt transporter som sker idag. Dessa uppskattningar avviker kraftigt från tjänsteutlåtandes slutsats att de föreslagna taxorna ska ge en fördelning 30/70 mellan taxefinansiering och skattefinansiering. Underlaget behöver därför även kompletteras med en redovisning av de antaganden och beräkningar som ligger bakom uppskattningen av hur de föreslagna taxorna leder till en viss fördelning mellan taxe- och skattefinansiering.

Förslaget i tjänsteutlåtandet innebär en kraftig höjning av avgifterna för de kortare turerna. Detta gör att taxorna riskerar att bli högre än priset vid direkt avtal med privat redare. Detta kan leda till minskade taxeintäkter och att taxefinansieringen blir betydligt lägre än planerat. Därför behöver utredningen kompletteras med en bedömning av hur taxorna på de korta resorna förhåller sig till priserna för privata alternativ och konsekvenserna av detta.

Vidare kommer en ny upphandling av trafiken göras inom några år med en nutida kravställning i linje med Göteborgs Stads mål. Till exempel mål inom klimatområdet kan leda till krav på fossilfria färjor. De krav och de anbud som lämnas kan påverka kostnaden för trafiken. Det är i underlaget oklart hur denna snart anstående förändring är tänkt att påverka taxefinansieringen, skattefinansiering och deras relativa andel. Underlaget behöver utvecklas med hur taxor och skattefinansiering lämpligen justeras om kostnaden ökar i samband med ny upphandling av fraktrafiken.

Öbornas kunskaper och erfarenheter om fraktfärjornas användning ska tas till vara genom dialog med Ö-dialogens företrädare för öarna och Södra Skärgården i Samverkan.